

ſlettere nu end tidligere. Den Feil, ſom Suſbonderne nu helt igjennem begaa, er den, at de ikke tilfræffelig føle, at de, hvis de ville have gode Tjenestefolk, og hvis de ville udøve et stort Verredomme over dem og fordrø ſtor Lydighed af dem, ere forpligtede til at opdrage dem; det gjøre de imidlertid ikke. De fordrø kun Lydighed, Arbeide og Underkaſtelse, men de ville ikke opfylde den Pligt, der paaligger dem ſom opdragende, og dette, tror jeg, er den ſtorſte Feil, man kan tænke ſig. Hvis man alſaaønſter at faae Forholdet rettet, ſaaledes at det gamle patriarkaliſke, familiære Forhold vender tilbage, maa Suſbonderne tage ſig af at opdrage Lyndet paa en god Maade. Vilde de ikke det, kommer det rette Forhold ikke tilſtede, men ſaa vil det gaa ſaaledes, at kun Pengeinteresserne knytte Suſbonde og Lyende ſammen, ſaa bliver det ligefrem et Kontraktsforhold. Imidlertid vilde de her foreſlaae Midler fulbſtændig forfeile det, man har til Hensigt, nemlig at faae et bedre Lyende. Hvis det er Tilfældet, ſom man forudsætter, at Lyendestanden her i Landet er fordervet, kan man ikke ved en ſtærk Tvang forbedre den. Tror man at kunne gjøre Samfundet, der har en ſaadan Brøſt, godt ved en ſaadan Tvang? Nei, derſom det maa forudſettes, hvad jeg ingenlunde tror, at Tilſtanden er ſaaledes, ſaa lader os begynde med Skolerne, lader os begynde med at give den Ungdom, der nærmest har Udſigt til at blive Lyende, en ganſke anden og bedre Opdragelse og Lærdom i Skolerne, end der nu gives, ſaa lader os ſkynde os med at kaſte ſaadanne Tvangsbeſtemmelſer ſom dem, hvorom der her er Tale, bort; thi det kan man altid ſtøle paa, at jo mere Opløsning, jo mere aandelig Uddannelse og jo bedre Opdragelse det vordende Lyende faar, deſto flere Procent gode Tjenestefolk ville vi faae, og omvendt. Hvis alſaa en ſaadan Brøſt virkelig er tilſtede, maatte man begynde paa et helt andet Punkt. — Jeg ſkal indſtrænke mig til diſe ſaa Bemærkninger, idet jeg ſluttelig ſkal udtale det Samme, ſom jeg begyndte med, at det i lige Grad har forundret mig, haade at et ſaadant Forſlag har kunnet komme frem, og at ſaamange Landboforeninger have kunnet ſlutte ſig dertil. Naar det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds har troet i Landboforeningerne at ſe den rette Repræſentant for Tjenestelyndet, ſaa vil jeg dog virkelig nedlægge en beſtemt Proteſt derimod, og det maa de ſamme Landboforeninger være meget glade ved; thi ſkulde de betragtes ſom Repræſentanter for det Forhold, hvorom der her er Tale, ſaa have de udført deres Værv paa en overordentlig ſlet Maade.

J. Madsen: Jeg vil blot tillade mig et Par Ord med Hensyn til det Andragende, der er omtalt i Betænkningen under Nr. 2; thi det forekommer mig, at der er lidt Uklarhed i Udval-

gets Bemærkninger om dette Andragende. Der har i den Kommune, hvor jeg bor, i afvigte Aar fundet et lignende Tilfælde. Sed ſom det, her omtales, nemlig at en Mand er flyttet til 1ſte April og har negtet at betale Skat, og jeg har ikke kunnet drage i Tvivl, at han var forpligtet til at betale denne Skat, og at den kunde inddrives ved Udpantning (Th. Nielsen: Det kan den ikke!). So, det ſtaar tydelig i § 25 i Kommunalloven af 1867, hvoraf jeg haaber den ærede Formand vil tillade mig at oplæſe et Stykke. Der ſtaar der: „Er en Afgiftpligtig fraflyttet Kommunen inden Aarets Begyndelse, bortfalder hele den ham paalignede perſonlige Skat. Den, der fraflytter Kommunen i Aarets Løb, er kun pligtig til at udbede Skatten indtil Udløbet af det Tjeringaar, i hvilket han flytter, i de Kommuner, hvor der indkræves i 4 Terminer, og indtil Udløbet af det Salvaar, i hvilket han flytter, i de Kommuner, hvor der indkræves i 2 Terminer“. Jeg kan alſaa ikke ſe rettere, end at, hvor der opkræves 2 Gange om Aaret, maa den, der flytter den 1ſte April, betale for det første Salvaar (Th. Nielsen: Høieſteretsdommen!). Den Høieſteretsdom, ſom det ærede Medlem omtaler, er ſalden i en Sag, der optød i Anledning af en Stattepligtigs Forhold i en Kjøbstadkommune, og det er ikke her oplyſt, at det her foreliggende er et lignende Tilfælde. Men jeg vil indrømme, at naar man ſer paa § 21, er det muligt, at den Naagjældende kan ſlippe fri for Skat, naar han ikke har havt Ophold i Kommunen i den ſidſte Del af det foregaaende Aar, ſaaledes at han ikke har været der i 4 Maaneder. Den derimod, der har været i Kommunen i de ſidſte Maaneder af det foregaaende Aar, og ſom er i Kommunen i det Aar, hvori der er paalignet ham Skat, indtil 1ſte April, er, det kan jeg ikke ſe rettere, pligtig til at betale for det første Salvaar eller Tjeringaar, efterſom der opkræves halvårsvis eller tjeringårsvis, og indtil jeg bliver bedre oplyſt, vil jeg holde paa, at iſølge Kommunalloven ſkal en ſaadan Stattepligtig om fornødent ved Udpantning tvinges til at betale ſin Skat. Jeg er derfor beſtemt paa ſom Formand for et Sogneraad at gjøre et beſtemt Forſøg i denne Retning og lade Skatten inddrive ved Udpantning, hvad enten den Beſkommende truer med Eggemaal, ſom her ſtaar, eller ikke. — Jeg kunde have Lyſt til at ſige nogle Ord til det ærede Medlem for Thisted Amts 2den Valgkreds (Sagd); men der er allerede ſagt ſameget imod ham, at det viſtnok kan være tilfræffelig. Kun i een Retning ſkal jeg gjøre en Bemærkning imod ham. Det Eneſte, man ſyntes at kunne faae ud af hans Foredrag, var, at Lyendeforholdet i Thy eller den Egn, hvor han bor, ſkulde være forholdsvis meget ſlet. Med Hensyn dertil maa jeg ſige, at i Løbet af de to ſidſte Aar har jeg havt flere Menneſter fra denne Del af Landet, ſom have arbeidet ved Jernbanen, i Koſt i mit Hus, og jeg har ſaaet